

แสงจันทร์ ศรีทะวงษ์ : ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน โดยอาสาสมัคร
สาธารณสุข ในจังหวัดร้อยเอ็ด (FACTORS FOR SUCCESS IN RUNNING PRIMARY HEALTH CARE
CENTER BY HEALTH VOLUNTEERS IN ROI-ET PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.นพ.พรณรงค์
โชติวรรณ, อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ.นพ.ดิ ชนะมัน, 170 หน้า. ISBN 974-638-209-8

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงาน สสมช. โดย อสม. ใน จ.ร้อยเอ็ด ประสบ
ผลสำเร็จ ซึ่งประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ สสมช. จำนวน 423 แห่ง ดำเนินการศึกษาเชิงพรรณนา (cross-sectional
descriptive study) ใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง สัมภาษณ์ อสม. ที่ปฏิบัติงานใน สสมช. จำนวนแห่งละ 5 คน
สามารถเก็บข้อมูลได้ครบถ้วน จำนวน 391 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 92.43

ผลการศึกษาปัจจัยต่างๆของ อสม. พบว่า อสม. ร้อยละ 58.2 มีอายุ 40-59 ปี, เป็นเพศชาย ต่อ เพศหญิง 1.2 : 1,
ร้อยละ 56.8 จบการศึกษาชั้น ป.4, ร้อยละ 91.2 มีสถานภาพสมรส คู่, ร้อยละ 94.7 ทำนาเป็นอาชีพหลัก, ร้อยละ 78.7 มีราย
ได้น้อยกว่า 3,000 บาท/เดือน, ร้อยละ 37.5 ดำรงตำแหน่ง อสม. 10 ปีขึ้นไป, ร้อยละ 99.9 มีทัศนคติต่องานในด้านบวก, ร้อย
ละ 99.9 รับรู้บทบาทของคนในระดับสูง, ร้อยละ 99.5 มีแรงจูงใจต่องานในระดับสูง, จำนวนหลังคาเรือนที่ อสม. ปฏิบัติ
งานอยู่ มีจำนวนเฉลี่ย 105 หลังคาเรือน/หมู่บ้าน, มีจำนวน อสม. เฉลี่ย 10-11 คน/หมู่บ้าน, องค์กรในชุมชนทุกกลุ่มให้ความ
ร่วมมือในระดับดี, ร้อยละ 96.7 ได้รับสนับสนุนเงินทุนปีละครั้ง, ร้อยละ 97.7 ได้รับสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์จากหน่วยงาน
ของรัฐทั้งหมด และร้อยละ 78.0 ได้รับการนิเทศงาน 1 ครั้ง/เดือนหรือมากกว่า

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับผลการดำเนินงานทั้ง 14 องค์ประกอบของงาน สสม. ที่ระดับ
นัยสำคัญทางสถิติที่ $p < 0.05$ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนการทำงานของ อสม.
ซึ่งได้แก่ การได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนกลุ่มต่างๆที่มีในหมู่บ้าน, ความร่วมมือของประชาชน และ การได้รับการ
นิเทศติดตามงานจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข รองลงมา คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของ อสม. ได้แก่ แรงจูงใจของ อสม. ที่มีต่อการ
ปฏิบัติงาน สำหรับปัจจัยด้านชุมชนนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < 0.05$

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจะดำเนินงาน สสม. ใน สสมช. โดย อสม. ให้ประสบผลสำเร็จได้นั้นต้อง
อาศัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันดังกล่าวเป็นสำคัญ และเพื่อเป็นการพัฒนางาน สสม. ให้มีความยั่งยืนและต่อเนื่อง รัฐควรมี
การส่งเสริมและสนับสนุนในปัจจัยเหล่านี้ให้สอดคล้องกันด้วย

ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม.....
สาขาวิชาเวชศาสตร์ชุมชน.....
ปีการศึกษา2540.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....